

प्रारम्भिक शिक्षा पूर्णता प्रमाण-पत्र परीक्षा

सत्र - 2021-22

विषय - संस्कृत

कक्षा - 8

समय - 2 घंटे 30 मिनट

पूर्णांक - 80 अंक

निर्देश :-

1. प्रश्न पत्र में कुल 25 प्रश्न हैं।

2. सभी प्रश्न हल करने अनिवार्य हैं।

खण्ड - अ

अंक भार - 1

प्र.1. गुहा केन प्रतिध्वनिता ?

अ. सिंहेने

ब. शूंगालने

स. गजेन

द. मानवेन

1

प्र.2. प्राचीनकाले ज्ञानस्य आदान-प्रदानं की -शम आसीत् ?

अ. मौखिकम्

ब. लिखितम्

स. डिजिटलम्

द. सांकेतिकम्

1

प्र.3. निजनिकेतनम् कुत्र अस्ति ?

अ. गिरिशिखरे

ब. समुद्रतटे

स. नगरमध्ये

द. वनभागे

1

प्र.4. बदरी-गुल्मनां पृष्ठे निलीना का आसीत् ?

अ. नदी

ब. लोमशिका

स. शूंगाली

द. व्याघ्री

1

प्र.5. 'त्वया सन्मार्गः प्रदर्शितः भगिनी।' अत्र सर्वनामपदं किम् ?

अ. त्वया

ब. भगिनी

स. प्रदर्शितः

द. सन्मार्गः

1

प्र.6. '.....समस्ते संसारे निवासामि।' अत्र कर्तृपदं किम् ?

अ. अहम्

ब. आवाम्

स. वयम्

द. त्वम्

1

प्र.7. 'नमः एता-श्येभ्यः शिल्पिभ्यः' अत्र नमः भोगे रेखांकितेपदे का विभक्तिः प्रयुक्ता : ?

अ. तृतीया

ब. चतुर्थी

स. पंचमी

द. षष्ठी

1

- प्र.8. 'कौतुहलं मे खुल शान्तिं न गच्छति:' अत्यत्र अव्ययपदं किम्? 1
 अ. खलु ब. गच्छति
 स. शान्तिं द. मे
- प्र.9. तदभवपदानां कृते संस्कृतपदानि लिखत : 2
 अ. सात ब. आज
- प्र.10. संधिविच्छेदं कुरुत - 2
 अ. समुद्रमसाद्य ब. सर्वमेव
- प्र.11. उचितापदानि चित्वा रिक्त स्थानानि पूर्यत- 2
 (1) सिंह एकां महतीं.....दृष्टवान् । (गुहां-गृहम्)
 (2) .....अस्मिन् बिले सिंह, अस्ति । (नूनम-सदा)
- प्र.12. विभक्ति कारकं च लिखत । 2
 (1) रोचते (2) वृक्षात्
- प्र.13. अधोलिखितानां पदानां विपरीतार्थक पदानि लिखत- 2
 1. प्राचीनः 2. अधिकः
- प्र.14. संख्यावाची शब्दं संस्कृत भाषायां लिखत 2
 1. पचपन बालिका । 2. छः ऋतु
- प्र.15. विशेषण विशेष्य मेलनं कुरुत - 4
 विशेषण पदानि विशेष्य पदानि
 मौखिकम् उपकारः
 मनोगताः सामग्री
 टंकिता । भावाः
 महान् ज्ञानम्
- प्र.16. अधोलिखितेन पदेन लघु वाक्य निर्माणं कुरुत- 5
 1. नमः 2. विश्रामगृहम्
 3. परितः 4. आवश्यकता
- प्र.17. अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तराणि एक पदेन लिखत- 5
 1. स्वकीयं साधनं किं भवति ?
 2. पथिके विषमाः प्रखराः ?
 3. सततं कीं करणीयम् ?

4. सः कीदृशः कविः मन्यते ?
5. निज निकेतनं कुत्र अस्ति ?
- प्र.18. रेखांकित पदानि अधिकृत्य प्रश्न निर्माणः कुरुत- 5
1. इयम् महाराष्ट्रस्य प्रथमा कन्या पाठशाला अस्ति ।
  2. एका शिक्षिका गृहात् पुस्तकानि आदाय चलति ।
  3. मार्गे तस्याः उपरि कश्चित् प्रस्तरखण्डान् क्षिपति ।
  4. परं सा स्वदृढनिश्चयात् न बिचलति ।
  5. सः स्त्रीशिक्षायाः प्रबलः समर्थकः आसीत् ।
- प्र.19. अपनी पाठ्य पुस्तक में से कोई दो श्लोक लिखिए जो इस प्रश्न पत्र में आए हों। 6
- प्र.20. 'गृहम् शून्यं सुतां बिना' अथवा 'संसारसागरस्य नायकाः' पाठसारं हिन्दी भाषा लिखत। 6
- प्र.21. मंजुषात पदानि चित्वा वाक्यानि लिखत- 6
(असावधानतया, वाहन चालनेन, यातायात नियमानाम्, चलदूरभाषयंत्रेण, तीव्र गत्या प्रवेश-निषेधमार्गे, दुर्घटना)
- प्र.22. अधोलिखित श्लोकस्य हिन्दी भाषायां भावार्थं लिखत- 6
सर्व परवशं दुःखं सर्वमात्मवशं सुखम् ।
एतद्विधात्समासेन लक्षणं सुखदुःखयोः ॥
अथवा
तयोर्नित्यं प्रियं कुर्यादाचार्यस्य च सर्वदा ।
तेएवेव त्रिषु तुष्टेषु तपः सर्व समाप्यते ॥
- प्र.23. तव पितुः स्थानान्तरणं जातः । स्थानान्तरणं पत्रम् प्राप्तुम् तव प्रधानाध्यापक । प्रार्थनापत्रं संस्कृते लेखनीयम् । 6
- प्र.24. निबंध लेखनम् कुरुत- 6
भारत देशः
अथवा
सड़क सुरक्षा
- प्र.25. मंजुषायामं लिखितानां शब्दानां सहाय्येन कथां लिखित- 6
(अलसा, बिजानि, रुचिः, कृषकः, पुत्राः, सुसुप्तः, मरणानन्तरे क्षेत्रान्)